

Sygn. akt I Ca 228/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Antoni Smus

SSO Iwona Podwójniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa M. B.

przeciwko Towarzystwu (...) SA w W.

o rentę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 18 grudnia 2015 roku, sygnatura akt I C 1120/13

1. oddała apelację;
2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powódki M. B. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 228/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym rozstrzygnięciem zawartym w pkt 3 wyroku w sprawie z powództwa M. B. przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę, Sąd Rejonowy w Łasku, zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem renty wyrównawczej, należnej za okres od 1 lipca 2013 r. i na przyszłość kwotę po 100 zł miesięcznie, płatną do 10-tego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat, oddalając powództwo o rentę w pozostałym zakresie.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie ustaleń faktycznych i wnioskach, które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, a których zasadnicze elementy przedstawiają się następująco:

16 października 2012 r. w W. powódka uległa wypadkowi komunikacyjnemu. Sprawca tego wypadku, którego pojazd był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) Asekuracja, nie kwestionował swojej odpowiedzialności. Pozwany zakład ubezpieczeń przejął wszelkie zobowiązania (...) Asekuracja.

Po wypadku powódka odczuwała ból w tyłogłowie i karku. Po kilkunastu godzinach dolegliwości się nasiliły i powódka udała się do lekarza pierwszego kontaktu, który zlecił wykonanie RTG oraz przeprowadzenie konsultacji neurologicznej i ortopedycznej. Następnie powódka odbyła szereg wizyt ortopedycznych oraz wykonała zleczone badania m.in. RTG kręgosłupa oraz tomografię komputerową. Powódce zalecono fizykoterapię – laser kręgosłupa szyjnego i kinezyterapię – ćwiczenia instruktażowe oraz konsultację neurochirurgiczną.

W okresie od 13 lutego 2013r. do 10 lipca 2013r. powódka odbywała leczenie rehabilitacyjne prywatnie w gabinecie w W..

Z punktu widzenia lekarza specjalisty rehabilitacji medycznej powódka w wyniku wypadku doznała skręcenia kręgosłupa szyjnego w mechanizmie „smagnięcia biczem”. Cierpienia fizyczne powódki spowodowane bólem w wyniku urazu kręgosłupa szyjnego były miernie nasilone w pierwszych 3 tygodniach od przedmiotowego zdarzenia. Od 4 tygodnia stopniowo zmniejszały się do niewielkich i ustąpiły w końcu lutego 2013r. Powódka w pierwszych 4 tygodniach po przedmiotowym zdarzeniu nie mogła wykonywać czynności codziennych związanych z unoszeniem obu kończyn górnych powyżej poziomu głowy, częstym schylaniem się oraz przenoszeniem ciężarów powyżej 5 kg. W okresie od dnia wypadku do końca lutego 2013r. istniały wskazania do doraźnego stosowania niesterydowych żeli przeciwbólowych, których miesięczny koszt nie przekraczał 30 zł. Od marca 2013r. nie ma konieczności zażywania leków z powodu skutków przedmiotowego urazu. Powódka wymagała pomocy osób trzecich w sprzątaniu i przynoszeniu w wymiarze 2 godzin dziennie do grudnia 2012r.

Z punktu widzenia neurologicznego u powódki w wyniku przedmiotowego wypadku wystąpił niewielki zespół korzeniowy szyjny pourazowy, jako tzw. późne następstwa (powikłania) przebytego urazu. Utrudnienia w życiu codziennym są niewielkie. Związane są one z okresowymi bólami odcinka szyjnego kręgosłupa i ręki prawej. Sprawność ręki prawej (rąk) jest zachowana i prawidłowa. U powódki istnieje konieczność okresowego doraźnego zażywania leków przeciwbólowych i witamin z grupy B, których koszt wynosi około 40 zł miesięcznie. Powódka wymaga okresowej kontroli neurologicznej lub neurochirurgicznej 1 do 2 razy w ciągu roku. Cena konsultacji w prywatnej służbie zdrowia obecnie to 100 do 200 zł za jedną konsultację. Powódka powinna korzystać z zabiegów rehabilitacyjnych w przypadku nasilenia dolegliwości lub profilaktycznie 2 razy w roku. Powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%.

Powódka na podstawie art. 444 § 2 k.c. domagała się zasądzenia od pozwanego renty w kwocie 530 zł miesięcznie począwszy od 1 lipca 2013 r. opierając się na fakcie zwiększenia się jej potrzeb w związku z koniecznością ponoszenia kosztów wizyt lekarskich, zakupu lekarstw oraz pobierania zabiegów rehabilitacyjnych.

W ocenie Sądu Rejonowego renta należna powódce powinna wynosić 100 zł miesięcznie, w której to kwocie mieszczą się: koszty zakupu leków i żeli przeciwbólowych oraz witamin (ok. 40 zł miesięcznie), koszty kontrolnych wizyt lekarskich neurologicznych lub neurochirurgicznych (ok. 20 zł miesięcznie) oraz koszty pływalni (ok. 40 zł miesięcznie).

Przyznając powódce rentę Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż w orzecznictwie podnosi się, że przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. W tej sytuacji do przyznania renty z tego tytułu, wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego.

W apelacji od powyższego rozstrzygnięcia pozwany zrzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, które miały wpływ na wynik sprawy,

w szczególności art. 233 § 1 w zw. z art. 278. § 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na wadliwej ocenie całokształtu materiału dowodowego sprawy,
w szczególności dowodu z opinii biegłych, prezentujących wiedzę specjalną, ocenianych przez Sąd orzekający w pierwszej instancji rozdzielnie i fragmentarycznie,
tj. bez wszechstronnego skonfrontowania wniosków wysnutych przez biegłych i bez nadania poczynionym na ich podstawie ustaleniom waloru spójności i niesprzeczności,
a w konsekwencji przyjęcie, że powódka wykazała istnienie zwiększonych potrzeb będących następstwem wypadku komunikacyjnego, co uzasadniałoby konieczność zażywania przez nią leków z powodu skutków przedmiotowego urazu, a także uczęszczania na prywatne konsultacje lekarskie, a w konsekwencji zasądzenia na jej rzecz renty poczynszy od 1 lipca 2013 r. oraz na przyszłość w wysokości 100 zł miesięcznie tytułem zwiększonych potrzeb;

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące bezpodstawnym uznaniem, iż powódka w pełni udowodniła fakt kontynuacji rehabilitacji oraz konieczności ponoszenia cyklicznych wydatków związanych z wypadkiem komunikacyjnym z 16 października 2012r., które by uzasadniały zasądzenie na jej rzecz renty tytułem zwiększonych potrzeb;

- naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c. poprzez dokonanie przez Sąd orzekający błędnej wykładni pojęcia zwiększonych potrzeb, skutkującej bezpodstawnym obciążeniem pozwanego obowiązkiem wypłacania powódce miesięcznej renty, poczynszy od 1 lipca 2013r. oraz na przyszłość, pomimo, iż poszkodowana w żaden sposób nie wykazała istnienia zwiększonych potrzeb, jako następstwa czynu niedozwolonego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę rozstrzygnięcia w zakresie zaskarżenia poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części, a także poprzez rozliczenie kosztów procesu stosownie do wyniku sprawy zweryfikowanego w toku instancji oraz rozstrzygnięcie o kosztach procesu w zakresie postępowania w obu instancjach, w tym kosztów zastępstwa procesowego, stosownie do wyniku postępowania i zasady odpowiedzialności strony za wynik sprawy.

Na rozprawie apelacyjnej powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego i procesowego, trzeba zwrócić uwagę, że prawidłowość zastosowania lub wykładnia prawa materialnego może być dopiero właściwie oceniona na podstawie prawidłowo ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Dlatego właśnie skuteczne zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego, zasługuje na uwzględnienie tylko wtedy, gdy ustalony przez Sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń, (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97, OSNC 1997/9/128). Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego zarzutów naruszenia prawa procesowego, (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 18/97, OSNC 1997/8/112).

Przechodząc do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c., należy stwierdzić, iż pozbawiony jest on uzasadnionych podstaw. Wbrew temu zarzutowi, Sąd pierwszej instancji przeprowadził wszechstronne postępowanie dowodowe, poczynił w sprawie szczegółowe ustalenia faktyczne i wyciągnął z nich właściwe wnioski. W pisemnych motywach rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący wyjaśnił swoje stanowisko

i zasadność przyjętych ustaleń, dokładnie rozważając zebrany materiał dowodowy, nie naruszając zasad logicznego rozumowania, nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonych treścią art. 233 § 1 k.p.c., ani zasad doświadczenia życiowego przy ich ocenie (art. 328 § 2 k.p.c.).

Zarzuty naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. byłyby skuteczny wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów, (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 16 grudnia 2005 r., sygn. Akt III CK 314/05, Lex nr 172176).

Pozwany nie sprostował temu zadaniu, gdyż jego twierdzenia kierowane pod adresem oceny materiału dowodowego dokonanego przez Sąd Rejonowy i wyciągniętych na podstawie sporządzonych w sprawie opinii powołanych biegłych wniosków, są całkowicie gołosłowne i nie poparte żadnymi dowodami, a ponadto stanowią jedynie subiektywne zdanie skarżącego odnośnie wskazanych tam przyczyn i skutków przyjęcia, iż powódka nie wykazała „zwiększonych potrzeb” jakie wystąpiły u niej w związku z wypadkiem.

W tym miejscu należy stwierdzić iż, dokonana przez Sąd pierwszej instancji ocena opinii biegłego neurologa (k.99-102) jak i biegłego z dziedziny rehabilitacji (k.82)- w aspekcie wydatków jakie powódka powinna ponosić w celu złagodzenia skutków wypadku komunikacyjnego z 16 października 2012 r.- jest prawidłowa i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i logiki. W świetle wspomnianych opinii jest oczywistym, że na skutek wypadku, powódka musi obecnie 2x3 w tygodni wykonywać ćwiczenia rozciągające i izometryczne na pływalni (pkt. 7 opinii biegłej z dziedziny rehabilitacji medycznej) oraz, że występuje u niej konieczność „zażywania leków przeciwbólowych i witamin z grupy B” jako i okresowych kontroli neurologicznych lub neurochirurgicznych w wymiarze 1-2 w skali roku. Pozwany w żaden sposób nie zdyskredytował wniosków biegłych w tym zakresie ani też nie wykazał, że wymienione leczenie czy rehabilitacja powódka może mieć przyznane w ramach świadczeń refundowanych przez NFZ.

Za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. . Jest oczywistym, że w rozpoznawanej sprawie koniecznym było zasięgnięcie wiadomości specjalnych, co Sąd Rejonowy uczynił dopuszczając m.in. biegłych lekarzy o specjalności neurochirurgia i neurologia oraz z dziedziny rehabilitacji medycznej.

Należy zwrócić uwagę, wbrew twierdzeniom pozwanego, iż art. 444 § 2 k.c. wskazuje, że renta należy się poszkodowanemu m.in. z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na zapewnieniu opieki, pokryciu kosztów przejazdu, stałych kosztów leczenia, lepszego odżywiania itp., (patrz wyrok SA w Katowicach z dnia 24 maja 1996 r., III APr 7/96, OSA 1997, z. 6, poz. 18). Należy się ona bez względu na to, czy rzeczywiście poszkodowany ponosi wydatki na wspomniane cele, ponieważ wystarczy ustalenie tych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego. Dlatego też nie można uzależniać zasądzenia renty od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki, (patrz wyrok SN z dnia 11 marca 1976 r., IV CR 50/76, OSNCP 1977, nr 1, poz. 11). Nadto w judykaturze akcentuje się, że nie sama tylko utrata zdrowia, lecz rzeczywiste zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako następstwo wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia stanowią przesłanki zasądzenia renty po myśli art. 444 § 2 k.c. Bowiem szkoda według art. 415 k.c. musi posiadać walor realny, nie zaś tylko teoretyczny, (por. wyrok SN z dnia 7 maja 1998 r., III CKU 18/98, Prok. i Pr.-wkł. 1998, nr 11-12, s. 35; wyrok SN z dnia 6 października 2000 r., II UKN 10/00, OSNP 2002, nr 9, poz. 221). Wskazane następstwo musi mieć charakter trwały, lecz nie musi mieć charakteru nieodwracalnego. Okoliczność zwiększenia się potrzeb poszkodowanego może stanowić samodzielną podstawę zasądzenia renty, jednakże konieczną przesłanką

jest powstanie szkody, w postaci zwiększenia np. wydatków, (por. M. Nesterowicz (w:) Kodeks..., s. 426; G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 418; A. Cisek (w:) Kodeks..., s. 792; wyrok SN z dnia 24 września 2009 r., II PK 65/09, LEX nr 558304).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy zgodzić się z Sądem pierwszej instancji, iż w świetle opinii biegłego neurologa, w związku z wypadkiem jakiego powódka doznała 16 października 2012 r., jej potrzeby miesięczne zwiększyły się o koszty: kupna leków, żeli przeciwbólowych, witamin w kwocie ok. 40 zł, wizyt lekarskich u neurologa lub neurochirurga w kwocie ok. 20 zł oraz rehabilitacji – wizyt na basenie w kwocie ok. 40 zł. W rezultacie Sąd Rejonowy miał podstawy do ustalenia tej renty na poziomie kwoty 100 zł miesięcznie. Takie ustalenie znajduje uzasadnienie w okolicznościach sprawy jak i w treści art. 322 k.p.c.

W świetle poczynionych wcześniej uwag nie można też zgodzić się z zarzutem, że Sąd pierwszej instancji dopuścił się naruszenia art. 6 k.c. Podniesienie tego zarzutu w okolicznościach rozpoznawanej sprawy należy uznać za nieporozumienie. Z zaprezentowanego powyżej stanowiska judykatury oraz doktryny wynika, że powódka nie musiała wykazywać, czy rzeczywiście ponosi wydatki związane z lekami czy rehabilitacją, ponieważ biegli w swoich opiniach wskazali, że wydatki te są następstwem czynu niedozwolonego, za który pozwany ponosi odpowiedzialność.

Reasumując powyższe wywody należy stwierdzić, iż pozwany nie wykazał, że przyznana powódce renta jest rażąco wygórowana i nie znajdująca podstaw w realiach niniejszej sprawy.

. Z przedstawionych powyżej względów uznać trzeba, że Sąd Rejonowy nie naruszył żadnego przepisu prawa materialnego, czy procesowego i dlatego bezzasadna apelacja z mocy art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.

O kosztach zastępstwa prawnego powoda w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800), zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 180 zł.